

Kommunal- og distriktsdepartementet

PM-2020-17: Nye hovedtariffavtaler i staten for perioden 16. september 2020 – 30. april 2022

Forfatter Statens personalhåndbok – Personalmeldinger

Dato 2020-10-21

Publisert PM-2020-17

Sammendrag Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen.
Gjelder: Statens personalhåndbok [pkt. 7](#)

PM-2020-17 Nye hovedtariffavtaler i staten for perioden 16. september 2020 – 30. april 2022

Dato: 21.10.2020

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok [pkt. 7](#)

Forhandlingene i hovedtariffoppgjøret i staten resulterte i brudd mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og hovedsammenslutningene 14. september 2020. Mekling pågikk i perioden 23. september – 15. oktober 2020, og Riksmekler la 15. oktober 2020 frem forslag til nye hovedtariffavtaler for perioden 16. september 2020 – 30. april 2022. Nye hovedtariffavtaler er lagt ut på regjeringen.no

Akademikerne har akseptert forslaget. LO Stat, Unio og YS Stat har anbefalt forslaget og sendt det til uravstemning, med frist 13. november 2020.

Meklingsforslaget og de budsjettmessige konsekvensene vil bli lagt frem for Stortinget i en egen proposisjon i løpet av november 2020. Iverksetting av nye hovedtariffavtaler må derfor skje med forbehold.

Avtalene med LO Stat, Unio og YS Stat gjelder for ansatte som var medlemmer i disse hovedsammenslutningene per 16. september 2020. Avtalen med Akademikerne gjelder for ansatte som var medlemmer i Akademikerne per 16. september 2020. Lønnsmassen til ansatte som ikke er medlem av en fagforening med forhandlingsrett, er beregnet sammen med lønnsmassen for LO Stat, Unio og YS Stat. KMD minner om at arbeidsgivere må ta et helhetlig ansvar for alle ansattes lønnsutvikling, i tråd med virksomhetens lønnspolitikk.

Nedenfor redegjøres det for sentrale endringer i hovedtariffavtalene som skal iverksettes per 16. september 2020.

Nye hovedtariffavtaler i staten 2020 – 2022

1. Avtalte lønnstillegg

Både avtalen med LO Stat, Unio og YS Stat, og avtalen med Akademikerne, har en økonomisk ramme som innebærer en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 1,7 prosent. Den avtalte rammen er på linje med arbeidslivet for øvrig (frontfaget). I avtalen med Akademikerne er det ikke gitt sentrale lønnstillegg. I avtalen med LO Stat, Unio og YS Stat er hele tarifftillegget gitt som et sentralt tillegg på hovedlønnstabellen. Det er kun avsatt sentrale midler til lokale forhandlinger for Akademikerne.

I avtalen med LO Stat, Unio og YS Stat er det med virkning fra 1. oktober 2020 gitt følgende prosentvise tillegg på hovedlønnstabellen:

- 0,44 prosent på ltr. 19-46
- 0,54 prosent på ltr. 47-63
- 0,44 prosent på ltr. 64-101

I avtalen med Akademikerne forhandles det med virkning fra 1. oktober 2020 innenfor en ramme på 0,45 prosent pr. dato av lønsmassen. Lokale lønnsforhandlinger for Akademikerne skal være sluttført innen 30. november 2020.

2. Lokale bestemmelser

I HTA kapittel 2 i begge avtaler er det gjort følgende endringer:

- **HTA pkt. 2.5.1 Lokale forhandlinger**
 - Arbeidstakere som er i ulønnet foreldrepermisjon etter aml § 12-5, og arbeidstakere som på virkningstidspunktet er i ulønnede permisjoner med inntil én måneds varighet, skal omfattes av lokale forhandlinger.
- **HTA pkt. 2.5.3 nr.3 Særlige grunnlag**
 - Der dokumenterte lønnsforskjeller ikke kan forklares med annet enn diskrimineringsgrunnlagene i likestillings- og diskrimineringslovens § 6, skal arbeidsgiver i samråd med de tillitsvalgte rette opp lønnsforskjellene.
- **HTA pkt. 2.6.3 Gjennomføring av årlige forhandlinger etter pkt. 2.5.1**
 - Lokale parter oppfordres til å finne gode prosesser for lokale forhandlinger
 - Lønnsdata skal foreligge i en slik form at partene unngår uenighet om tallgrunnlaget. Det er tatt inn i bestemmelsen et tillegg om at statistikken etter behov kan omfatte historiske lønnsdata, som er nødvendig for gjennomføringen av lokale forhandlinger.
 - Det skal være en gjensidig utveksling av krav og tilbud i forhandlingene, dersom en av partene krever dette.

I avtalen med Akademikerne er det i tillegg gjort følgende endringer:

- **HTA pkt. 2.3 lokal lønnspolitikk**
 - Arbeidstitler brukes i tillegg til stillingskoder i lønnsplanheftet
 - Lønnspolitikken skal utformes slik at den sikrer en rimelig lønnsutvikling over tid
- **HTA pkt. 2.5.5 nr. 4 Ansettelse i ledig stilling, mv.**
 - Arbeidstaker som har vært i permisjon uten lønn, skal vurderes lønnsmessig av arbeidsgiver ved gjeninntreden.
- **§ 4 Lønnsstige**
 - Ved ansettelse i ny stilling i lønnsstigen, innplasseres arbeidstakeren på ansiennitet 0 i stigen.

Det er ikke gjort endringer i Fellesbestemmelsene i noen av avtalene, utover presiseringen i § 4 i avtalen med Akademikerne.

3. Boliglån

Lånerammen økes fra 2 millioner til 2,3 millioner kroner, jf. HTA pkt. 5.1.

4. Kompetansemidlene

KMD og hovedsammenslutningene er blitt enige om en revitalisering av kompetansemidlene i HTA pkt. 5.3.2, i tråd med et gjennomført partssammensatt arbeid. De sentrale parter vil stimulere til kompetanseutvikling ved at det avsettes 25 millioner kroner for å bidra til:

- Felles, sentrale forsknings-, utrednings- og kompetansetiltak
- Søknadsbasert ordning der statlige virksomheter kan søke om kompetansemidler i henhold til sentrale retningslinjer
- Lederopplæring i partssamarbeid og medbestemmelse.

Tiltak partene vil prioritere er (listen er ikke uttømmende):

- kompetanseutvikling som bidrar til lokale miljørettede tiltak som vil kunne øke bærekraft for statlige virksomheter
- forsøk med alternative arbeidsformer
- utvikle kompetanse for å håndtere digitalisering og hindre utstøting ved omstillingsprosesser
- støtte til seniorprosjekter
- felles prosjekter knyttet til et inkluderende og mangfoldig arbeidsliv i staten
- tiltak for flere lærlinger i staten

KMD og hovedsammenslutningene tar innen årsskiftet sikte på å utarbeide felles retningslinjer og gi statlige virksomheter anledning til å søke om midler.

5. Seniorpolitiske tiltak

Det er tatt inn en presisering i avtalene om at medarbeidersamtalen er en viktig arena for å diskutere seniorpolitiske tiltak, jf. HTA pkt. 5.6.

6. Protokolltilførsler

- Det er i begge avtaler tatt inn protokolltilførsler om å arbeide videre med modernisering av lønssystem.
- Partene understreker viktigheten av at man gjennom aktivt partssamarbeid arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Statens personaldirektør og lederne fra hovedsammenslutningene vil sammen ta opp temaet i møte minst én gang i året.
- Partene er enige om å bidra til regjeringens handlingsplan for bærekraftsmålene. Det er viktig at det legges til rette for omstilling som sikrer innovasjon og klimavennlige løsninger og ivaretagelse av natur. I tariffperioden skal det legges til rette for kompetanseheving rundt bærekraft, klima og miljøspørsmål på tvers av statlige virksomheter, jf. HTA pkt. 5.3.

7. Diverse

KMD vil komme tilbake til mer informasjon om de lokale forhandlingene i et eget brev til virksomhetene i løpet av de nærmeste ukene. Informasjonskonferanse avholdes 10. november.

KMD ber om at det i forbindelse med utbetaling av lønn tas forbehold om endelig godkjenning fra LO Stat, Unio og YS Stat og Stortingets samtykke.

Etter fullmakt

Gisle Norheim
statens personaldirektør

Yvonne Larssen
avdelingsdirektør

Eventuelle spørsmål: arbeidsgiverportalen